

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/7/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116011761
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8116011761.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňakovej a sudcov JUDr. Mariána Sninského a JUDr. Petra Tobiaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 17.05.2017 v Prešove, v trestnej veci ods. V. W. pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005) a iné, v konaní o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 15.03.2017, sp. zn. 41PP/34/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť ods. V. W.
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 437 ods. 2 Tr. zák., v spojení s § 66 ods. 1, písm. b/ Tr. zák. žiadosť ods. V. W. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Kežmarok, sp. zn. 6T 10/2006 zo dňa 12.09.2011, v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7To 14/2012 zo dňa 17.05.2012 zamietol.

Proti tomuto uzneseniu, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, podal odsúdený sťažnosť. V dodatočne predložených písomných dôvodoch sťažnosti sám i prostredníctvom svojho obhajcu v podstate namietal, že okrem formálnych podmienok existovali aj materiálne podmienky na jeho podmienené prepustenie, pretože počas výkonu trestu odňatia slobody sa polepšil, bol doposiaľ 5-krát disciplinárne odmenený, pričom disciplinárne potrestaný nebol, napriek resocializačnej prognóze riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Prešov odporučil podmienené prepustenie s dohľadom a aj prokurátor prítomný na verejnom zasadnutí okresného súdu navrhol jeho žiadosti vyhovieť.

Sťažovateľ dodal, že vzhľadom na jeho zlý zdravotný stav a uznanie invalidného dôchodku, nemal možnosť plnohodnotne sa zapájať do pracovnej činnosti a z toho dôvodu nepovažoval za možné získať disciplinárnu odmenu, pričom ústav na výkon trestu mu zamietol jeho žiadosť byť pracovne zaradený vzhľadom na jeho zdravotný stav a novelizáciu zákona o výkone trestu odňatia slobody z roku 2014, v rámci možnosti sa tak zapájal do aktivít v rámci oddielu, na ktorom sa nachádzal a mal aspoň kladné poznatky. Sťažovateľ dodal, že si plne uvedomuje svoju trestnú činnosť a veľmi ľutuje, že svojím konaním sklamal spoločnosť aj svoju rodinu a má veľký záujem na tom, aby dokázal spoločnosti a rodine, že výkonom trestu došlo k jeho náprave, pričom po svojom podmienenom prepustení má zabezpečené ubytovanie u svojej dcéry, ktorej chce byť oporou, a ktorej chce pomáhať finančne i s výchovou jej detí a svojich vnúčat, ktoré ho poznajú vďaka pravidelnému telefonovaniu. Odsúdený preto navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil, sám ho z výkonu trestu odňatia slobody podmienené prepustil a určil mu primeranú skúšobnú dobu.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia, pričom zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Nakoľko v prejednávanej veci išlo o podmienené prepustenie z výkonu trestu uloženého po nadobudnutí účinnosti zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon (t.j. po 01.01.2006) za trestné činy podľa zákona č.140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov správne okresný súd postupoval, keď posudzoval splnenie podmienok na rozhodovanie o podmienenom prepustení podľa zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov tak, ako to vyplýva z § 437 ods. 2 Tr. zák.

Po doplnení dokazovania v súlade s pokynmi vyplývajúcimi z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Tos/27/2016 zo dňa 06.12.2016 s prihliadnutím na obsah spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/28/2008 súd prvého stupňa správne zistil, že V. W. bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/28/2008 zo dňa 10.11.2008 za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. a/, písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Výrok o tomto treste bol však zrušený rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/10/2006 zo dňa 12.09.2011 v spojení s uzneseniami Krajského súdu v Prešove č. k. 7To/14/2012-366 a č. k. 7To/14/2012-369 zo dňa 17.05.2012, ktorým bol V. W. uznaný vinným z trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 215 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d), Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005), z trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005), z trestného činu sexuálneho násillia podľa § 241a ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005) ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005), za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov. Zároveň bol odsúdenému uložený ochranný dohľad. Uznesením Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/10/2006 zo dňa 31.12.2005 bola odsúdenému do výkonu tohto trestu odňatia slobody započítaná väzba vykonaná vo veci Okresného súdu Kežmarok vedenej pod sp. zn. 6T/10/2006 od 15.09.2005 do 24.08.2007 a vo veci 1T/28/2008 vykonaný trest odňatia slobody od 25.10.2007 do 17.05.2012. Odo dňa 17.05.2012 tak odsúdený vlastne pokračoval vo výkone uloženého 12 ročného trestu odňatia slobody, o podmienené prepustenie z výkonu ktorého v predmetnej veci žiadal.

Pri posudzovaní materiálnych podmienok nevyhnutných pre podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody okresný súd správne zistil aj to, že odsúdený bol už v minulosti podmienené prepustený z výkonu uloženého trestu odňatia slobody, no v skúšobnej dobe sa neosvedčil a musel tak vykonať nevykonanú časť trestu odňatia slobody. Rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/272/2003 zo dňa 08.12.2003 bol totiž uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005) v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005), z trestného činu násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005), z trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005) a z trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 2 písm. a) Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005), za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov so zaradením pre jeho výkon do prvej nápravno-výchovnej skupiny a trest prepadnutia veci. Odsúdený nastúpil výkon tohto trestu dňa 27.01.2004 pričom uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 4PP/255/2004 zo dňa 01.02.2005 bol odsúdený z výkonu tohto trestu podmienené prepustený a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 3 rokov. Uznesením Okresného súdu Košice I. sp. zn. 4PP/255/2004 zo dňa 16.03.2009 bolo vyslovené, že odsúdený sa v tejto skúšobnej dobe neosvedčil a zvyšok uloženého trestu odňatia slobody v trvaní 8 mesiacov a 11 dní vykoná.

Uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 1Nt/12/2010 zo dňa 08.04.2010 bol odsúdenému určený spoločný výkon postupne uložených trestov v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 1Nt/79/2012 zo dňa 17.07.2012 bol odsúdenému určený spoločný výkon postupne uložených trestov v ústave na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Následne bol odsúdený uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8Nt/69/2012 zo dňa 14.08.2012 preradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a uznesením Okresného súdu

Trenčín sp. zn. 4Nt/52/2015 zo dňa 07.07.2015 bol odsúdený V. W. preradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, v ktorej aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, o podmienenečné prepustenie z výkonu ktorého žiada.

Podľa odpisu registra trestov bol sťažovateľ okrem vyššie uvedeného, odsúdený aj za prečin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a ods. 1, ods. 2 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení účinnom do 31.12.2005) vo veci okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/1/2004, v ktorej mu nebol uložený trest vzhľadom na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Kežmarok zo dňa 08.12.2003 sp. zn. 1T 272/2003.

Pokiaľ ide o priebeh výkonu trestu odňatia slobody, zo spisu Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/28/2008, ktorý okresný súd oboznámil v rámci doplnenia dokazovania v súlade s pokynmi Krajského súdu v Prešove vyslovenými v uznesení sp. zn. 4Tos/27/2016 zo dňa 06.12.2016 vyplýva, že počas výkonu väzby od 15.09.2005 do 24.08.2007 bolo podľa správy Ústavu na výkon väzby Levoča zo dňa 28.01.2008 jeho správanie na požadovanej úrovni, disciplinárne riešený nebol, počas výkonu väzby nebol pracovne zaradený. Počas výkonu trestu odňatia slobody od 25.10.2007 do 17.05.2012 však podľa správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Levoča zo dňa 01.04.2011 bol disciplinárne potrestaný pokarhaním za fyzické napadnutie spoluväzňa dňa 21.03.2011. V tomto smere potom nemožno prijať hodnotenie odsúdeného podané riaditeľom ÚVV a ÚVTOS Prešov zo dňa 21.09.2016, že v ÚVV a ÚVTOS Levoča bolo správanie odsúdeného na požadovanej úrovni a v súlade ústavným poriadkom.

Podľa uvedeného hodnotenia však po tom, čo bol sťažovateľ dňa 20.01.2010 premiestnený do ÚVTOS Ilava, kde bol pri strednom stupni stráženia zaradený do diferenciacnej skupiny „B“ nebolo jeho správanie vždy na požadovanej úrovni, čo bolo napravené režimovým ovplyvňovaním a individuálnym prístupom personálu. Neskôr sa odsúdenému podarilo pozitívnu zmenou v správaní a zodpovedným plnením si povinností dosiahnuť preradenie z ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, o čom bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8Nt/69/2012 zo dňa 14.08.2012.

Počas následného výkonu trestu odňatia slobody v strednom stupni stráženia boli odsúdenému postupne udelené 4 disciplinárne odmeny za vzorné a príkladné plnenie si pracovných povinností v práci pre ústav v kuchyni, a svojím správaním dosiahol preradenie do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, o čom bolo rozhodnuté uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4Nt/52/2015 zo dňa 07.07.2015. Od 14.07.2015 sa odsúdený nachádzal v ÚVV a ÚVTOS Prešov s miestom výkonu služby v Sabinove, a bol pracovne zaradený na sezónnom pracovisku, kde podával požadované výsledky, pričom jeho ďalšie pracovné zaradenie z dôvodu jeho invalidity nebolo možné. Za príkladné vykonávanie čistiacich a upratovacích prác pre ústav bol 1-krát disciplinárne odmenený. Z uvedeného hodnotenia tak vyplýva, že celkovo bol sťažovateľ počas výkonu uloženého trestu odňatia slobody disciplinárne odmenený 5-krát a napriek okolnosti, že hodnotenie odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody vychádza aj z nesprávneho zistenia, že odsúdený počas výkonu predmetného trestu odňatia slobody nebol disciplinárne potrestaný, je jeho resocializačná prognóza charakterizovaná ako nepriaznivá vzhľadom na dosiahnuté vzdelanie, dlhodobú nezamestnanosť pred výkonom trestu, recidívu a závažnosť trestnej činnosti. Hoci riaditeľ ÚVV a ÚVTOS Prešov odporúčal podmienenečné prepustenie odsúdeného s dohľadom, zároveň konštatoval, že riziko sociálneho zlyhania odsúdeného do budúcnosti je vysoké. Odporúčacie stanovisko na verejnom zasadnutí prítomného prokurátora nemožno považovať za určujúce už len z toho dôvodu, že ho napriek dôkazom vykonaným na verejnom zasadnutí pred okresným súdom nijako bližšie neodôvodnil, navyše, ako to vyplýva zo zápisnice z verejného zasadnutia zo dňa 15.03.2017 okresný prokurátor neodporúčal odsúdeného podmienenečne prepustiť, konštatoval len splnenie formálnych podmienok a posúdenie splnenia podmienok materiálnych ponechal na zváženie súdu.

Správne súd prvého stupňa poukázal na znenie ustanovenia § 66 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zák., podľa ktorého súd môže odsúdeného podmienenečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody a ak ide o osobu odsúdenú za zločin po

výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Aktuálne teda odsúdený vykonáva súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov, ktorý mu bol uložený za trestné činy, ktoré je nutné s prihliadnutím na § 437 ods. 1 Tr. zák. považovať za zločiny. Tento trest začal vykonávať dňa 17.05.2012 po tom, čo mu bola uznesením započítaná väzba od 15.09.2005 do 24.08.2007 a vykonaný trest odňatia slobody od 25.10.2007 do 17.05.2012, a teda podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. pre splnenie formálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie bolo nevyhnutné, aby vykonal aspoň 2/3 uloženého trestu odňatia slobody, čo sa stalo dňa 16.11.2013.

Aj keď podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je mimoriadnym inštitútom, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne, na podmiennečné prepustenie odsúdený nemá automatický nárok, ale súd ho môže použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to nielen formálneho charakteru, ale aj materiálneho charakteru, a to preukázanie polepšenia odsúdeného, pričom vykonané dokazovanie musí jednoznačne viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojim správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný. Pokiaľ teda súd, na základe vykonaného dokazovania, nedospeje k bezpečnému záveru, že odsúdený sa polepšil, nemôže odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustiť. Taktiež dobré správanie odsúdeného v dôsledku motivácie podmiennečným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody nie je prejavom, že sa odsúdený polepšil, pretože v prípade jeho prepustenia, teda po odpadnutí motivácie dobrého správania, niet záruky, že odsúdený povedie riadny život. K splneniu materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podľa názoru krajského súdu, teda dôjde až vtedy, keď odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody dobre správa, pretože si uvedomuje nesprávnosť svojho doterajšieho konania spočívajúceho v páchaní trestnej činnosti, je odhodlaný viacej takto nekonať a aktívne prejavuje snahu po náprave. Len pasívne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody pre podmiennečné prepustenie z výkonu takéhoto trestu zjavne stačiť nebude.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení a vykonaného dokazovania, aj krajský súd dospel k záveru, že aj keď formálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie dvoch tretín uloženého trestu, boli splnené, vykonané dokazovanie nevedlo k dostatočne odôvodnenému záveru, že sa odsúdený už doterajším výkonom trestu polepšil, a preto jeho ďalší výkon nie je potrebný.

Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody, počas viac ako 11 rokov a 6 mesiacov sťažovateľ bol 1-krát disciplinárne potrestaný pokarhaním za fyzické napadnutie spoluväzňa, pričom ani po 20.01.2010 nebolo jeho správanie vždy na požadovanej úrovni, a až po 14.08.2012 získal spolu 5 disciplinárnych odmien. K námietkam odsúdeného, že nemohol získať viac disciplinárnych odmien, lebo nebol pracovne zaraďovaný treba dodať, že výkon pracovnej činnosti nie je jediným spôsobom, pri ktorom odsúdený môže preukázať takú úroveň polepšenia, že si vytvorí podmienky pre udelenie disciplinárnej odmeny. Ako to totiž vyplýva z ustanovenia § 50 ods. 1 zákona č. 475/ 2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov, za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení programu zaobchádzania, plnení pracovných povinností, plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného, výkone prospešných prác mimo ústavu alebo za vykonanie príkladného činu možno odsúdenému udeliť disciplinárnu odmenu.

Preto, aj keby súd zohľadnil, že k disciplinárnemu potrestaniu odsúdeného došlo ešte v úvode jeho pobytu v ústave na výkon trestu odňatia slobody po nástupe výkonu trestu, nemožno prehliadnúť, že odsúdený napriek dlhodobému doterajšiemu výkonu trestu odňatia slobody získal len 5 disciplinárnych odmien.

Dobré správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, je potrebné preto hodnotiť len ako prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, motivované nanajvýš snahou odsúdeného byť podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, nesvedčí však aj o tom, že odsúdený sa naozaj už doterajším výkonom trestu odňatia slobody polepšil, a že už po doterajšom výkone trestu odňatia slobody môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a že preto jeho ďalší

výkon už nie je potrebný. Tomuto záveru nasvedčuje aj to, že odsúdený V. W. v nedávnej minulosti pred výkonom trestu odňatia slobody, o podmiennečné prepustenie, z ktorého žiada, bol už podmiennečne prepustený a následne sa dopustil závažnej trestnej činnosti. Ani tieto skutočnosti nenasvedčujú tomu, aby bolo možné predpokladať, že odsúdený V. W. už po doterajšom výkone trestu odňatia slobody v budúcnosti povedie riadny život a že preto jeho ďalší výkon už nie je potrebný a to ani za okolnosti, že má na slobode zabezpečené ubytovanie a je ochotný pomáhať svojej dcére finančne a s výchovou jej detí a svojich vnukov.

Nepochybil preto súd prvého stupňa, keď žiadosť ods. V. W. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, a krajskému súdu nezostávalo nič iné, len jeho sťažnosť postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietnuť.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.